

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 49

A tiszadobi entrevü

Debrecen, június 23.

Vázsonyi Vilmos dr. a demokrata oligarcha fölkereste *Andrássy Gyula* grófot, a barátját, akit azok a szocialisták, akikkel most egy sorban küzd, valamikor, nem is olyan régen a fekete grófnak neveztek el s aki olyan erősen tisztelte a mai elvbarátait, hogy szakszervezeteiket egymásután tette tönkre, oszlatta föl.

A nagy Vilmos, a terézvárosi demokrata meglátogatta a tiszadobi nagybirtokos grófot és egy egész szép vasárnapon át ott vendégeskedett nála. Megtárgyalták a választási blokkot, letárgyalták a politikát és az ország meg lehet nyugodva, hogy meg lesz a választási blokk és ha meg lesz, akkor föl fog robbani minél előbb. És erre a fölrobbansára két oka van. Egy tárgyi, meg egy személyi. A tárgyi ok az, hogy lehetetlenség, morális képtelenség annak a két irányzatnak az egyesülése, amelynek *Andrássy* és *Vázsonyi* a származékai, a hivei. A budapesti demokrata fiskális és a tiszadobi nagybirtokos főnemés. És amit ők ketten akarnak, az a legképtelenebb képtelenség. Méltóztassék elgondolni: *Andrássy Gyula* gróf, *Vázsonyi Vilmos* dr., a disszidensek, a demokraták, 48-asok, a néppárt reakciói s minden más különféle innen-onnan letördelt frakciói az egyes pártoknak egy táborban, egy blokkban, egy eszméért? Hát nem világeselés ez? Lehet ez?

A Csokonai-kör életfája

— Főtájkári jelentés. —

Irta és a Csokonai-kör június 22-iki ülésén felolvasta: *Szávay Gyula*.

Tisztelt Csokonai-kör!

Megállunk ismét — lázas forgatagában a hetivásárázó életnek — ezen a napon, mely piros betűvel van naptárunkban megjelölve s mi, akik tegnap még feltűrt karokkal hajszoltuk a kenyérkereset söpreten országutján egycás elé igavonó jószágainkat. — ma tisztában öltözött lélekkel idejöttünk ünnepelni, idejöttünk szelíden és illedelmesen, mint hajdan, mikor még gyerekek voltunk és páros sorban jártunk a lelki-gyakorlatok helyére.

Talán gyerekek is lettünk újra, hogy ezt tesszük, holott ennek kitalálható haszna nincsen; hogy itt elszámáljuk nyilvánosan, hányszor ábrándoztunk mohos sirokon s hányszor képzelődtünk eljöhettelen jövődőkön.

Bizony, van ebben valami gyermekdedség és meg lehet érteni az érett tevékenységek emberét, amikor sietében mosolyogva néz vissza erre a különös kis körre, mely ok nélkül szaval célravezetetlen ígéket.

Minket azonban épen az tesz boldoggá, hogy ez a gyermekiesség néha egy kissé még játszadoz velünk és hogy akadnak hozzá, hívott körünkben, játszótársaink.

A személyi ok, amiért föl kell robbani a blokknak, ott lakik Tiszadobon. Látott valaki már olyan kormányt, olyan pártot, olyan egyesülést, amelyet *Andrássy Gyula* gróf föl ne borított volna? Mindenhova belépett s mikor már azt hitte mindenki, hogy tartozik valahova: kilépett. Megbontott kormányt, pártot, mindent. Itt is így fog cselekedni.

De hiszen mindez nem is fontos. Nagyképűség, vagy ostobaság, vakság volna, ha csak mutatnánk, vagy tényleg hinnénk, hogy erkölcsi alapon álló valamit akarnak ők összehozni. Dehogy. Nem elvek, nem eszmék a célok. Ezek csak takarói annak az egyetlen célnak, amit ezek az urak, a jelentőség polcáról lecsöppent urak, mindenekelőtt követnek: a hatalomrajutásnak. Mint az alchimista a kevergetéssel, süítéssel-főzéssel akarta a legellentétebb elemekből kiereszokolni az aranyat, vagy a bölcsék követ, úgy akarják ezek a mindenből kimaradt emberek is tüznek-víznek egyesítéséből összehozni azt a bölcsék követét, amelynek érintésére kinyílik nekik megint a hatalomhoz vezető ajtó.

De ami lehetetlen, az lehetetlen. A tűz nem ölelkezik a jéggel, mert valamelyiknek, vagy mindkettőnek el kell pusztulnia. De lehetetlen, hogy ez a politikai erkölcselenség valaha törvényes gyermeket, politikai eredményeket teremthessen.

Nagy szerencse az, ha valaki még ünnepelni tud. Az ünneplés maga is egy költői érzés, mert az alapja valami naivság s valami naivság, s valami képzelődés, egy szüzen maradt érzés a gyermek lelkéből, aminthogy a mi tiszteletünk tárgyait, a költőket is az jellemzi, hogy lényökben mindig megőrződik valami a hiszékeny, a félnék, a botorkáló gyermekből s ez néha éppen olyankor látszik meg, amikor azt hiszik, hogy no most az egyszer megmondogatták, ami a szívükön fektült, férfiasan.

Megmondogatták — és köröskörül mosolyognak rajta. S azért is szeretiük őket, mert mindig hálásnak és melegnek kell lenni azok iránt, akik ajkunkra mosolyt tudnak csalni s akik valami adomány révén lelkünk-re tudják borítani a gyermekérezések ide tisztségét.

A Csokonai-körnek már ez az egy rendeltetés is életjogot ad, hogy a mai világot: a gondok, a tülekedések, az éhességek és irigységek világát kézen tudja fogni s el tudja egy-egy órára vezetni a régi, füves és virágos játszótérre, ahol redős arcának vonásai, arra az órára legalább, merengőre és mosolygóra simulnak.

És talán sehol oly igazi szükség nincs a szertartásos szelid ünnepnapokra, a füves, virágos játszótérre, mint ezen a földön, a hova az Uristen minden hétre kétszerannyi

A szüffrazsettek Debreczenben

(Látogatás a gyermekmenhelyen. — A nagy templomban és a kollégium könyvtárában. — Five o' clock thee és ünnepi vacsora.)

A budapesti nemzetközi feminista kongresszus 30 tagja e hó 22-én, vasárnap látogatta meg Debrecent, hogy annak nevezetességeit, különösen az állami gyermekmenhelyet meglátogassék. Pompás idő kedvezett a feministák kirándulásának, amely szintén hozzájárult ahoz, hogy az illusztris vendégek a legkellemesebb emlékekkel hagyják el városunkat.

A fogadtatás.

A fogadtatás teljesen az előírt program szerint folyt le. Délután fél négy órakor robbogott be a feministákat hozó vonat s a kongresszus harminc tagja, *Ruffy Pál* miniszteri tanácsos vezetésével, a közönség éljenzése között vonult be az I. osztályú váróterembe, ahol díszes hölgytársaság élén dr. *Láng Sándorné* urnó angol nyelven üdvözölte a vendégeket. A város képviselőletében *Kovács József* polgármester jelent meg titkária kíséretében a vendégek fogadására.

Five o' clock thee.

A rövid fogadtatás után kocsikba ültek a vendégek s a Royal- és a Frohner-szállodába hajtottak, ahol elszállásolták őket. Ott órakor érdekes nemzetközi társaság találkozott a Royal-szálló étterme, ahol Debrecen bájos urhölgyei *five o' clock thee*

hétköznapot és minden utra kétszerannyi port rendelt, mint másféle.

Hadd rendezgessük tehát kisdéd játékainkat tovább, hadd tüzelgessük tehát piros ünnepnapjainkat a hétköznapok sivatagába, mi úgy érezzük, hogy olyan ez az egy pár betűzöld piros nap, Csokonaiék: „mint a corinthiszóló a cükoros kalácsban.”

Meg-meghaborgatnak néha, hogy nem tudunk sokat. Istenem, hiszen ha többet tudnánk (s szebbet) mondanánk és nincs az a tanár, akitől mi tanulni ne akarnánk, de másrészt úgy vagyunk vele, hogy esetleg azt tanulnók el, amit legjobb volna nekik is elfelejtetniök.

Maradunk tehát a mi hagyományos, gyalogos utainkon, ahol bennünket régi nyomok vezetnek, ahol kakukfüves, szép szerpentinon haladunk fel lassan a hegyre és ha azt halljuk, hogy fenn az orom kövein lovagolva, tüskén-bokron járó gyermekek azt kiabálják felénk, hogy „jöjj fel, kopasz, jöjj fel”, megállunk és megcsóváljuk a fejünket, mit *Elizeus* próféta és azt mondjuk a gyermekeknek, hogy most mindjárt kijön az erdőből az a két medve és a rakoncátlan gyermekekből 42-öt fog széttépni! (Persze, aközben intünk a Nemezis családból származó két medvének, hogy ne jöjjenek ki és ne tépienek szét senkit, mert hiszen tudjuk mi azt, hogy lettek már Saulusból Paulusok!)

Mára nem azért jöttünk itt össze, hogy

Nagy Endre kabaretje ma kedden kezdi vendégjátékait

az „ANGOL KIRÁLYNŐ” fedett kerthelyiségében. Kezdeté este kilenc órakor.

Tíz hónapos szini szezon

Szeptember hó 1-től június hó 30-ig

Nyilvános pályázat a debreceni színházra.

A városi tanács délelőtt, a sziniügyi bizottság pedig délután foglalkozott a *színházi szerződési feltételek* újabb megállapításával és pedig mindkét helyen rendkívül hosszúságos tanácskozások után úgy, hogy ez az egy kérdés az egész napot betöltötte. A megállapított feltételek mindenképpen sulvos terheket rónak az elővendő új direktorra és nagyon kétséges, hogy egy rossz nyári szezonra minden nyári állomás, vagy debreceni nyári szinkör biztosítása nélkül akad igazán olyan igazgató, aki Debrecenbe való is.

A szerződés-tervezet megállapításáról tudósításunk a következő:

A tanács a Zilahy Gyulával kötött szerződést vette mintául és annak pontjait alakítva át, alkotta meg az új feltételeket. A tanácsi javaslatot vette azután tárgyalás alá délután a sziniügyi bizottság.

Az ülés megnyitáskor Kovács József polgármester annak az óhajának adott kifejezést, hogy miután a színház-kérdés úgy intéződött el, hogy egyik párt sem haragudhatik, semmiféle rekrimináció ne legyen. Bejelenté még, hogy a tanács tudomásul vette *Beöthy László* lemondását, kaudációját kiuralványozta, és elhatározta, hogy a színházat nem meghívás, hanem csakis nyilvános pályázat útján adja ki bérbé.

A bizottság Szávay Gyula, Jánosi Zoltán és Kovács József polgármester felszólalása után a szerződési tervezet a részletes tárgyalás alapjául elfogadta és megkezdte a pontonként való tárgyalást.

(Négy éves szerződés.)

Elfogadta a sziniügyi bizottság a tanács amaz előterjesztését, hogy a szerződés kivételesen négy évre szóljon. — Ennek oka az, hogy a tanács és bizottság olyan időre tervezi a bérlet lejárátát, amikor a színházi szerződések a legtöbb nagy városban lejárnak s így akadjon elég igazgató, aki pályázhatik. Az új szerződés tehát 1913. szeptember 1-től 1917. szeptember 1-ig tartana.

(A biztosíték.)

A tanács azt javasolja, hogy eddig volt 20.000 korona helyett tartozzék az igazgató 40.000 korona készpénzt, vagy ugyanennyi értékű elfogadható értékpapírt biztosítékul letenni. Ez a biztosíték a későbbi pontok szerint a közönség, a színészek, a város és a színházzal és színészzel kapcsolatos díjak és illetékek, járulékok biztosítására szolgál. E biztosításra az igazgató minden vagyonával kötelezi magát s felszereléseit, ingóit kézi zálogba adja.

(Egy új teher.)

A 8. pontnál kimondta a tanács és ennek javaslata alapján a sziniügyi bizottság, hogy a tűzbiztosítási díjakat a város fizeti ugyan, de tartozik az igazgatót az negyedéves utólagos részletekben a házipénztárba befizetni. A biztosítás évi díja 6200 korona.

A 9., 10., 11., 12., 13. pontok a színházi tüzzoltói és rendőri szolgálat ellátásáról, a szolgálatot teljesítők díjazásáról, az épület főtartásáról, tisztogatásról, a rongálásokkal előálló felelősségről, a vízdíjak fizetéséről, a ruhatárnok, gépész, festő, tüzzoltók, házmester fizetéséről, kezelők díjazásáról, nyomtatványok, fűtés, világítás költségeinek viseléséről szól. Az itt felsorolt személyzet fizetése feleiben az igazgatónak 9180 koronát kell évente befizetni a városi pénztárba.

(A társulat személyzete.)

A 14. pontot változatlanul elfogadta a tanács és a bizottság is és ezek szerint kimondták, hogy a szinagazgató köteles olv dráma-, vígjáték-, népszínmű- és operette-társulatot szervezni, amely Debrecen város színházlátogató közönsége műigényeinek kielégítésére, esetleg operai előadások tartására is képesített legyen. Társulatának énekes és szavaló személyzete úgy állítandó egybe, hogy a társulatban legalább is 12 nő és 12 férfi elsőrendű művész állandóan működjen. Ezekon kívül legalább 32 tagu karszemélyzetet, 1 kartanistót, 2 táncosnót, 1 karmestert és 24 tagu zenekart, megfelelő műszaki és segéd személyzetet kell tartania.

(Tíz hónapos szezon.)

A 15. pontnál, amely a szezon tartamát állapítja meg, a tanács azt javasolja, hogy az idény tíz hónapig, vagyis szeptember 1-től június 30-ig tartson, amely idő alatt az igazgató Debrecenben köteles előadásokat tartani. Ugyanitt javasolja, hogy A., B., C., D. bérletet nyithasson az igazgató s ezáltal többen jutnak bérlethez.

Szavay Gyula: Miután nincs nyári szinkör s a társulat Debrecen város hibáiból elvesztette a máramaroszigeti állomást is, miután végül egy tíz hónapos szezon a téli színházban semmi esetre sem fog sikerülni, javasolja, ne kössék meg az igazgatót abban, hogy a most tervezett újabb két hónapot hol töltsék el. A négyes bérletet nem helvesli, mert az unalmassá tenné a műsort, miután minden darabot minden bérlőnek be kell mutatnia.

Löfkovits Artur szintén ellenzi a négyes bérletet, mert így mindenki csak ritkán, egy héten egyszer mehet színházba.

Freund Jenő dr. ellenzi a négyes bérletet, mert emiatt sokszor kell mennie egy-egy darabnak s ez veszélyezteti a napi pénztári bevételeket. A színházbővítés majd kielégíti a nagyobb bérleti igényeket. Nem kívánja az igazgatót sem elzárni attól, hogy nyári állomásra menjen.

Kovács József polgármester: Löfkovits kifogása nem áll meg, mert ha valaki sokszor akar menni, váltsa meg mind a négy bérletet.

Szavay Gyula: Ez meg színházi kényszermunka volna. Újra kéri: az igazgatót ne kössék meg abban, hogy Debrecenben huzza ki a tíz hónapot, mert a nyári szinkör nélkül nincs nyári színészet. A téli színházban az új igazgató egy-két évig viszi, azután beadja a kulcsot.

Kovács József polgármester: Hát írjuk ki arra a színházra, hogy nyári szinkör.

Szavay Gyula: Kérem, nagyon szívesen hozzájárulok, ha a polgármester annak tesz, mert én szeretek olyan határozatot hozni, amely a polgármester urnak tetszik.

A bizottság elfogadta a tanácsi javaslatot azzal, hogy az igazgató a tíz hónapból két hónapot ott tölthet, ahol akar és azzal a módosítással, hogy csak az eddigi A., B., C. bérletrendszer tartja fenn.

(A színház átengedése és a helyárák.)

Kimondta a bizottság, hogy bálakat a színházban tartani nem szabad. A szezonban két estére a város rendelkezik a színházzal, ha pedig a társulat távol van Debrecentől, akkor a tanács a színházat helybeli egyesületeknek, magánosoknak, művészeknek, sőt az igazgató beleegyezésével idegen társulatoknak is átengedheti.

A bérleti és napi helyárákat a mai megállapodásban hagyta meg a tanács és a bizottság is azzal, hogy a kibővítés után azonban a helyárákat és a bérleti árakat is méltányosan és arányosan fölemeli.

Kimondta a következő pontokban a bizottság, hogy az igazgató rendes könyvet tar-

tozik vezetni, kiknek és milyen helyeket tartozik átengedni, Megállapította a világitásra, a cukrászda, ruhatár, hirdetés függöny bérletére vonatkozó rendelkezéseket. Törölte ama régi rendelkezést, hogy a budapesti esőrangu színházban be nem mutatott darabot tartozik az igazgató a polgármesternek bemutatni.

(Heves vita az átalakítás körül.)

A 31. pontnál, amely a kibővítés költségeinek fedezéséről és arról szól, hogy a kibővítés miatt az igazgató tűrni tartozik, hogy a szezon két hónappal megrövidíttessék és ezért kárpótlást nem igényelhet, heves és szenvedélyes vita fejlődött ki.

Freund Jenő dr. e pontnál indítványozta, hogy a közgyűlés utasítsa a tanácsot: készítse el a kibővítés terveit s az átalakítást hajtsa végre, mert arra szükség van.

Szavay Gyula: Az átalakítás szükségességét mindenki elismerte és azt komoly tesületek és hatóságok már a legkomolyabban el is határozták. A szükségesség fölött tehát vitázni nem is lehet. Az átalakítást már csak azért is meg kell csinálni, mert egy komoly igazgatónak tudnia is kell, hogy milyen köteleességekkel és jövővel veszi át a színházat.

Magoss György dr. főügyész: A tanácsnak e kérdésben az volt a terve, hogy addig nem alakítottja át a színházat, amíg az új Arany Bika föl nem épül s akkor nyári állomásként oda mehet majd a Bika színházába.

Szavay Gyula: Itt nem lehet mindent a Bikába tömni. Keressen a Bika-részvénytársaság mást magának!

Magoss György dr. főügyész erre hevesen ugrott föl:

— Semmi részem sincs az Arany-Bika részvénytársaságban! Itt az utóbbi időben nem lehet semmit sem mondani, mert mindjárt meggyanusítják az embert!

E szavak után hevesen távozott az ülés-teremből és a további tárgyalásban részt sem vett.

Kovács József polgármester kijelenti, hogy nincs kifogása, ha beleveszik a szerződésbe a kibővítést, de pénz ma nincsen és így az átalakítást nem lehet jövőre megcsinálni.

Szavay Gyula: A pályázó igazgató elé egy kerek képet kell állítani, hogy számitani tudjon. Ezért kell végrehajtani a kibővítést és ezért kell elkészíttetni már most a terveket és költségvetést. Nem szabad a Bikához sem kötni az igazgatót. Most van az ideje az előkészületeknek és nem látja be, miért nem hajtják végre az átalakítást.

Kovács József polgármester: Mert nincsen pénz.

Szavay Gyula idegesen int a kezével:

— Ejh kérem, dehogynincs!

Kovács József polgármester: Bizony nincsen.

Szavay Gyula: Dehogynincs!

Kovács József polgármester: Az átalakítás összegét sem ismerjük. És összegről nem is beszélhetünk, mert már régen mondtam, hogy ha azt a régi ötven éves épületet megbontja valaki, csak az isten tudja, hogy mennyi kell és mi lesz ott?!

Szavay Gyula: Dehogynincs; tudják azt az építészek is!

Végül a bizottság kimondta, hogy az átalakítás sürgősen végrehajtandó és javasolja a közgyűlésnek: Utasítsa a tanácsot, hogy a terveket és költségvetést a színház átalakításáról készítse el. Ezek után az elnök kimondta, hogy a szerződési feltételeket a bizottság elfogadta és elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek.

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legelesőbban

Szigeru szabott
árak mellett
szerzethetjük be

WEISZ ADOLF
pártfogóval, Debrecen, Kossuth-
(Első takarékpénztár palotájában.)

Az újabb háboru előtt

Pasics kormánya lemondott

Bulgária ultimátumot küld

Berlin, június 23. A *Lokalanzeiger* jelenti Belgrádból: Az itteni politikai körökben holnap reggelre várják a bolgár kormány ultimátumát. A külügyminiszterium épületében Péter király elnöklésével miniszteri tanácskozás volt. A politikai körök azon a véleményen vannak, hogy Bulgária legutóbbi elutasító válasza miatt a pétervári konferencia teljesen fölöslegessé vált. *Spalajkovic*s szófiai szerb követ utasítást kapott, hogy a bolgár kormánynál energikusan tiltakozzék a szerbeknek a bolgár hatóságok részéről való üldözése ellen. Belgrádban egészen bizonyosra veszik, hogy abban az esetben, ha Bulgária nem enged, már a következő héten meg fog kezdődni az ellenségeskedés. Politikai körökben egész határozottsággal híresztelik, hogy *Szerbia Romániával és Görögországgal szövetséget kötött Bulgária ellen.*

Pasics lemondott.

Belgrád, június 23. A *Pasics-kormány lemondott* és pedig azért, mert kebelében differenciák merültek föl az orosz döntőbírósi követeléssel szemben tanusítandó magatartás dolgában. Pasics miniszterelnök javaslatát, hogy az orosz követelést fogadják el, a miniszterek többsége leszavazta.

Belgrád, június 23. Istipnél újabb összeütközésre került a sor a bolgárok és szerbek között. Ideérkezett hírek szerint a szerbek visszaverték a támadást.

A bandaharc megkezdődött.

Bulgária eddig már vagy ötven komitácsi-bandát szervezett, melyek a szerbek által megszállt területre igyekeznek behatolni, de a szigorú határőrizet eddig megghusított minden ilyenfajta szándékot. Egyik ilyen bandának *Ljapesev*, volt bolgár kereskedelmi miniszter a vezére. A banda tagjai karszalagot viselnek ezzel a felirással: „*Veles, vagy a halál!*”

Frankfurt, június 23. A *Frankfurter Zeitung* szalonikii tudósítója állítólag feltétlenül hiteles forrásból közli, hogy a bolgár sereg, amely már szemben áll a szerb hadsereggel, nem az a harcias és jól felkészült hadsereg, mint volt a háboru kitörésekor. — A bolgár csapatok felszerelése fogyatékos, a legénység ellátása hiányos és meglátszik a bolgár katonákon, hogy gyengén táplálkoznak.

Sürgetik a háborut.

Szófia, jun. 23. A nemzeti szövetség tegnap népgyűlést tartott, amelyen a párt vezére, *Radoszlavov* appellált minden hazafihoz és felszólítást intézett a néphez, hogy jelentkezzék önkéntésene a háborura. Azt fejtegette gyújtó beszédben, hogy gyorsan kell rácsapni Szerbiára. A hadsereg türelmetlenül várja a király intését, mert alig tudja türtőztetni harcias vágyát.

Lemondott a szerb kormány.

Belgrád, jun. 23. Ma minisztertanács volt, amelyen a hadügyminiszter kijelentette, hogy a kormány politikájáért nem vállal felelősséget. Erélyes föllépést, ultimátumot követelt. Három miniszter támogatta a hadügyminisztert, mire a kormányelnök bejelentette, hogy lemond.

A Csokonai-kör közgyűlése

Beszámoló és választások

Vasárnap tartotta meg a Csokonai-kör *Géressi Kálmán* elnöklése alatt rendes évi közgyűlést, amely iránt rendkívül nagy érdeklődést tanusították a kör tagjai.

Délelőtt tizenegy órakor nyitotta meg a közgyűlést *Géressi Kálmán* elnök, lendületes szép beszéddel. Miután üdvözölte a nagy számmal megjelent tagokat, kegyeletes szavakkal emlékezett meg fenyéri Zádor Lajos választmányi tag haláláról, rámutatott azokra az érdemekre, amelyeket Zádor Lajos a kör felvirágoztatása körül szerzett s arra a nagy, bensőségteljes ragaszkodásra, mely a közéletnek e kiváló alakja és a Csokonai-kör között kölcsönösen fennállott.

Ezután *Szávay Gyula* főtitkár terjesztette elő jelentését a kör múlt évi működéséről. A jelentés bevezető része, amelyet lapunk tárcarovatában talál meg az olvasó, előkelő gesztussal jelöli ki a Csokonai-kör hivatását. Majd rendre felsorolta az évek a kör életére vonatkozó fontosabb eseményeit, felolvasó ülésekre, a tagok létszámának gyarapodására, a kör pályateteleire, a kulturális adományokra stbire vonatkozó adatokat. Az illusztris szerzőihez méltóan költői jelentést általános tetszéssel, nagy tapssal és éljenzéssel fogadta a közgyűlés és elrendelte annak kinyomtatását.

A számvizsgálói jelentés tudomásul vétele s a költségvetés megállapítása után a választásokat ejtették meg. Egyhangulag megválasztották a régi számvizsgálókat: *Bárdos Gézát*, *Bodnár Gézát* és *Rác Lajos* drt. A választmány tagjai lettek: *Lőkóvits Artur* (57), *Zivuska Andor* (57), *Zoltai Lajos* (57), *Könyves-Tóth Kálmán* (56), *Kovács Gábor* dr. (55), *Tüdös Kálmán* dr. (53), *Boldizsár Kálmán* dr. (51), *Jászi Viktor* dr. (46), *R. Kiss István* dr. (46), *Kovács József* (45), *P. Nagy Zoltán* (45), *Ferenczy Gyula* dr. (41), *Nagy Vilmos* (37), *Dóczy Emil* dr. (36) és *Szathmáry Zoltán* (36). Szavazatokat kaptak még: *Hamar László* (33), *Tóth Árpád* (29), *Czipott György* (24), *H. nagy Jenő* dr. (19), *Karai Sándor* (12). A választmány tagjai közül *Jászi Viktor* dr. és *Szathmáry Zoltán* az uiak.

A szavazatok eredményének kihirdetése után az ülés az elnök életetése közben véget ért.

Reverendás Don Juan

Egy volt csendőr szélhámosságai

Csak most pattantak ki Miskolcon és Borsodvármegyében azok a vakmerő szélhámosságok, amelyeket *Horváth Gyula* volt csendőr követett el, akit e hónap 14-én tartóztattak le Zólyomban.

Horváth főfoglalkozása a kivándorlási ügynökösködés volt, de nem tartotta megvetendőnek a házasságszedelgést, csalást és zsarolást sem. A jeles férfit a dóisgyőri Tapolca-fürdőtelepen mint katolikus pap szerepelt — nappal; éjszaka bejárt Miskolcra, ahol *Brock Ottó Pál* építkezési vállalkozónak ismerték.

Egy teljes hónapig tartózkodott a fürdőtelepen, a legnagyobb kényelemben élt, adósságokat csinált, pumpolt és végtére megszökött. Miskolcon megismerkedett egy gazdag nyugalmazott vasuti tisztviselő leánnyal, akinek házasságot ígért. A szülők-től 5000 koronát csalt ki. Egy napon örök bucsut mondott a vendéglátó háznak.

Igen sok helyen *Csanák Imre* földbirtokosnak mondotta magát. Embereket szerződtetett, kiktől óvadékot vett föl. A vakmerő szélhámos ellen napról-napra érkeznek följelentések a miskolci kir. ügyészségre.

Miskolci szereplését leányszöktetéssel fejezte be. Ujdósgyőr községben beleszeretett egy vendéglős nevelt leánya. A naiv leányt teljesen hatalmába kerítette. A leány

nagyobb pénzüsszeget vett magához és megszökött a szélhámossal.

A miskolci rendőrség tovább nyomoz a szélhámós dolgai után, aki letartóztatása alkalmával mindent cinikusan tagadott.

Akiknek nem jutott dinnyeföld

Désy, Vázsonyi, Andrásy

Tegnap délben a választási blokk érdekében *Vázsonyi Vilmos* dr. *Andrásy Gyula* birtokára utazott és egész napon át ott vendégeskedett. *Vázsonyi, Andrásy*, aki kiestek a hatalomból, most mindenáron olyan valami egyesülést szeretnének összehozni, amely kormányképes csoportnak tüntetné őket föl, népszerű jelszavakat hangoztatva, amely mögé odabujtathatná a maga önző hatalmi vágyait, céljait. Érdekessé teszi még a dolgot, hogy legközelebb *Désy Zoltán*, aki nincs megelégedve a fuzióval s akinek érdemeit az egyesült pártok nem eléggé méltányolták, mert hiszen ki az ördög beszél ma már a nagy pör hősről, szintén föl fogja keresni *Andrásy*t szintén a blokk kedvéért s végül betetőzi mindezt az ifju pártvezér látogatása, a *Károlyi-párt* vezéréé, *Károlyi Mihály* grófé.

A tiszadobi tanácskozás.

Tegnap, vasárnap *Vázsonyi Vilmos* dr. *Tiszadobra* utazott, ahol egész napon át *Andrásy Gyula* gróf vendége volt. *Vázsonyi Vilmos* hosszan és sokáig tárgyalt *Andrásy Gyulával* a választójogi blokk kérdésében. Legközelebb *Désy Zoltán* és *Károlyi Mihály* gróf is fölkeresik *Andrásy Gyula* grófit a tiszadobi kastélyban, hogy tárgyaljanak vele.

Sándor János mandátuma.

Kisküküllő vármegye alsó választókerületének radnóti járásához tartozó választó-polgársága egyhanguan elhatározta, hogy *Sándor János*nak belügyminiszterré történt kinevezése folytán a küszöbön álló képviselőválasztáson valamennyien *Sándor János* zászlaja alá sorakoznak, a választáson valamennyien résztvesznek és a fuvar- és el-látási költséget sajátjukból fedezik.

Hazai tárgyal a létszámemeléslről.

Bécsből táviratozzák: *Báró Hazai Samu* honvédelmi miniszter vasárnap este *Szurmay Sándor* vezérőrnagy és *Nyékhegyi Ferenc* százados, parancsörtszt kíséretében Bécsbe érkezett és a Magyar Házban szállott meg. A honvédelmi miniszter hétfőn délelőtt a hadügyminiszteriumba ment és felkereste *Krobatin* hadügyminisztert, akivel a létszámemeléslről és más katonai kérdésekben folytatott tanácskozást.

Az aradi választás.

Mindkét ellenfél erősen készülődik az aradi választásra, mely mintegy fokmérője lesz annak a megerősödésnek, melyet a függetlenségi párt fuziója jelent. Az eredmény nem lehet kétséges, mert *Tisza István* gróf minden valószínűség szerint győztesen kerül ki a választásból.

Tegnap népgyűlés volt *Aradon*, hol *Széchenyi Aladár* gróf is megjelent és kíséretében egy egész sereg ellenzéki képviselő.

Popper

Az izraeli

Szép és folyt le vasárnap elita hitközséglomból, hogy laszéki elnökék tanácssterleplezte.

Délelőtt *ger Lajos* e hívott ünnep A megnyitó szép rekviemkar kíséretével vezetése me

A szép rabbi megharremkül festő Balázs Bertaszikus szép, beszédében öt évi működés közszeg iskolame borzasztó a jó a rosszak az erénnyel ki többnek az önzés az *Popper Mór* lemevel önzelleke egész iskolaiügyeit széki elnök.

Balázs nyomást tett *Zsigmond* ig szönte meg népelyt és h dr. emlékétt. hitközség ké családja és gári iskola t nulókkal.

A h Bécsből távir előtt tíz órahóssy Istválpüspököt, al Eszterházy Béla vallás gedkeztek. dor gróf m fogadta. Az zászlós ur, és *Burián* H miniszter m

Üzle ből írják, h szerkesztő, lent *Asche* előtt és aján korona ellen tudósításokai állítása s tudósítóit k ezer korona háromezer tett volna k dobizottság sitotta s *Mu* *Murai Jenő* ilyenfajta es mely előtt zott, ezt is, Most azonb

HIREK

*

Popper Mór dr. emlékezete

Az izraelita hitközség diszközgyűlése.

Szép és kegyeletes ünnepély keretében folyt le vasárnap délelőtt a statusquo izraelita hitközség tanácstermében azon alkalomból, hogy Popper Mór dr. volt iskolaszéki elnök arcképét megfestette a hitközség tanácssterme részére és azt ugyanott leleplezte.

Délelőtt 11 órakor nyitotta meg Rosinger Lajos elnök az ezen alkalomra egybehívott ünnepi képviselőtestületi közgyűlést. A megnyitó után az elemi iskolai tanulók szép rekviemet énekeltek, a templomi énekkar kíséretével, Fischer Henrik főkántor vezetése mellett.

A szép ének után Krausz Vilmos főrabbi megható szép imát mondott, mire a remekül festett képről lehullott a lepel. Most Balázs Bertalan dr. iskolaszéki elnök klaszikus szép, lendületes, eszmékben gazdag beszédben méltatta a Popper Mór dr. tizenöt évi működését, amely áldásos volt a hitközség iskoláira nézve. — Az ellentétek eme borzasztó harcában — ugymond — ahol a jó a rosszal, a nemes a nemtelennel, a bűn az erénnyel örökösön vívódik, ahol mindenki többnek akar mutatkozni, mint ami, ahol az önzés az első helyet követeli magának: Popper Mór dr. egyénisége az ő puritán jellemével önzetlenségével kiemelkedett és lelke egész melegével szolgálta a hitközség iskoláit tizenöt éven át, mint iskolaszéki elnök.

Balázs Bertalan dr. beszéde mély benyomást tett a hallgatóságra. Végül Kuthi Zsigmond igazgató meleg szavakban köszönte meg a hitközségnek a kegyeletes ünnepélyt és hogy megörökítette Popper Mór dr. emlékét. Az ünnepélyen jelen voltak a hitközség képviselőtestülete, a megholdogult családja és sok tisztelője s az elemi és polgári iskola tantestülete felsőbb osztályu tanulókkal.

— **A hajdudorogi püspök esküdtétele.** Bécsből táviratozzák: A király tegnap délelőtt tíz órakor Schönbrunnban fogadta Miklóssy István hajdudorogi görögkatolikus püspököt, aki letette az esküt. Az eskünél Eszterházy herceg zászlós ur és Jankovich Béla vallás és közoktatásügyi miniszter segédkeztek. Ő felsége ezután Apponyi Sándor gróf magyar tárnokmester esküdtételét fogadta. Az esküdtételnél Eszterházy herceg zászlós ur, Tisza István gróf miniszterelnök és Burián báró, ő felsége személtve körüli miniszter működtek közre.

— **Üzlet a feketehimlő körül.** Abbáziából írják, hogy ott Murai Jenő fiumei lapszerkesztő, a „Tengerpart” kiadója megjelent Ascher Elek gyógybizottsági titkár előtt és ajánlatot tett ennek, hogy haterzer korona ellenében a fekete himlőről szóló tudósításokat beszüntetteti. A pénzből Murai állítása szerint a helyi és fővárosi lapok tudósítóit kellett volna megfizetni. Háromezer korona hadi sarcot a vendéglősökre, háromezer koronát a gyógybizottságra vetett volna ki a jeles sajtóinformátor. A fűrdőbizottság azonban az ajánlatot visszautasította s Murai esetét nyilvánosságra hozta. Murai Jenőnek különben nem ez az első ilyenfajta esete, de a fiumei magyarság, mely előtt mindig mártírságával takarózkodott, ezt is, mint sok egyebet, hitte neki. Most azonban városzerte elfordultak tőle.

— **A nagyvezér gyilkosait fölakasztják.** Konstantinápolyból táviratozzák: Ma hajnalig tartott a tárgyalás a haditörvényszék előtt Mahmud Sefket pasa gyilkosainak bünpörében. Az ítéletet a szultán elé terjesztik megerősítés végett és a halálraítélteket holnap reggel a város különböző pontjain fel fogják akasztani. Nazmi, Hikmet és Abdurrahman gyilkosok még mindig nincsenek letartóztatva. Sabah Eddin herceg tegnap a rendőrséghez levelet intézett, melyben közli, hogy hetven nap óta biztos helyen rejtőzök és figyelemmel kíséri a vizsgálat menetét.

— **Egy publicista automobil-balesete.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Vasárnap reggel kilenc órakor a Kossuth Lajos-utca és a Múzeum-körut sarkán egy automobil elgázolta Balogh Pál irót, a kiváló publicistát. Súlyos, életveszélyes sérüléseivel a mentők a Rókus-kórházba szállították. Balogh Pál a nyakán, szemén szenvedett súlyos sérüléseket, az egész arca be van pölyözve. Esméletén van és az orvosok biznak a felépülésében.

— **Nyári szünet a kamaránál.** A kereskedelmi- és iparkamara életbevágó fontosági kérdései elintézését nyervén, további rendelkezési a kamara is a délelőtti hivatalos órákat léptette életbe, és pedig reggel 8-tól 12-ig. Emellett délután inspekciós szolgálatra rendezkedett be a kamara, hogy esetleges sürgős dolgait bárki délután is elintézhesse a hivatalban. Egyszersmind Szávay Gyula titkár egy heti szabadságra utazott, melyet csanaká tuszkulámában tölt, ahol az évi jelentés befejező részeit intézi el. Távollétében Rác Lajos dr. másodtitkár helyettesíti.

— **Öngyilkos primadonna.** Bécsből táviratozzák: A Bécs melletti Badenben tegnap öngyilkos lett Meisl Anna, a badeni nyári színház primadonnája. A fürdő parkjában revolverrel föbelötte magát. Haldokolva vitték a kórházba. A primadonna állítólag azért lett öngyilkos, mert egy badeni hetilapban, a „Christlichsocialer Volksblatt”-ban, egy Dnasi nevű kritikus, aki a polgári életben órásmester, többször gunyos bírálatot írt a művésznőről, még pedig azért, mert azt hitte róla, hogy zsidó. A primadonna a támadások miatt lett öngyilkos. Mikor a badeni fürdő közönsége értesült a dologról, nyílt utcán megverte a rosszindulatu kritikust.

— **Bűnös viszony anyja és fia között.** Egyik hétfőn megjelenő debreceni lap „Bűnös viszony anyja és fia között” címmel szenzációsnak látszó cikket közölt, egy gyujtogatással vádolt gazdával kapcsolatosan. Mi is megirtuk annak idején, hogy Porckeláb József gazda volt a tettese azoknak a gyujtogatásoknak, melyek ott a közelben történtek. Tettes társa volt a gyujtogatásban Kovács Zsigmond béreslegény, aki be is vallotta, hogy a gazda biztatására követte el a gyujtogatásokat. Most azt a szenzációt röpitette világgá fent jelzett hírforrás, hogy az egész vád bosszu műve, melyet egy magáról megfélekedezett asszony koholt, aki állítólag fiával bensőszerelmi viszonyban állott volna. Erre nézve kérdést intéztünk Rézler Ervin dr. vizsgálóbíróhoz, aki a következőket mondta tudósítónknak:

— Egy árva szó sem igaz egészről. Én vezettem a vizsgálatot és mondhatom, csodálkozom, hogyan találhatott ki a tudósító ilyen légből kapott történetet.

— **Föl nem vett főnyeremény.** 1895. évben vagy előbb, valaki „V. Lederer, Oroszvár” név alatt egy bécsi váltótűzletben több sorsjegyet letétbe helyezett és azóta nem törődött a dologgal. Ezen sorsjegyek egyikére esett a főnyeremény. Az ismeretlen tulajdonos vagy jogutódai, valamint azok, kik személyére vonatkozó felvilágosítást nyújthatnak, jelentkezzenek mielőbb a bíróságilag kirendelt dr. Schoenberg Gusztáv gondnoknál, Wien, I. Schotenhof.

* Ma este „Weisz Pistát” megöli „A gyilkos” az Apollóban.

— **Szerencsétlenség a repülő-téren.** Bécsből táviratozzák: Az apeni repülőtéren ma reggel kevéssel az első start után súlyos baleset történt, Stanger egy biplánon mintegy 40 méternyi magasságban neki ment a francia Molla repülőgépnél. Mindkét készülék a földre zuhant és teljesen összezúzódott. Stanger és utasa Nepallek sorhajóhadnagy, Nepallek udvari főszertartásmester fia súlyosan, Molla könnyen sebesültek meg. — Éjjel 11 órakor jelentik a kórházból, hogy Stanger állapota jobbra fordult, Nepallek állapota még mindig igen súlyos, bár teljesen eszméleténél van.

— **Egy nemzetközi szélhámós vendég-szereplése.** Debrecenben pár nap előtt az egyik kereskedés elől ismeretlen tettes elköltött egy kerékpárt. Mint most kiderül, a lopást nem is éppen kiskaliberű gazember követte el. Nagyváradai tudósítónk ugyanis a következőket írja nekünk:

Az élesdi piacon szombaton egy biciklis ember hajtott a piac felé. A kerékpárja, mint jómaga, csupa por volt, látszott, hogy messzi utról érkezett. Az esküdt érdeklődve, de gyanútlanul közeledett a biciklis utashoz:

— Honnan jön barátom?

— Nagyon messziről, Romániából.

— Jó kerületet tehetett, mert Romániából amonnan vezet az ut, ellenkező irányból.

Az utas idegesen nézett az esküdtemberre:

— Mit vallat, nem csendör maga.

Az esküdt megharagudott s az idegent minden ellenkezése dacára bevitte a községházára. Ott aztán hamarosan megállapították, hogy a biciklis utas nem más, mint Surzsán Tivadar országosan körözött nemzetközi betörő. Debrecenből jött, ahol a kerékpárt is egy üzletből lopta. Mindent bevalólt. Letartóztatták.

— **Halál a football-matchen.** Sátoraljaújhelyből jelentik: Schwartz Lajos nyomdásztanoncot tegnap a fottballpályán ugy hasbarugták, hogy azonnal meghalt. A vizsgálatot megindították.

— **Egy veszedelmes ember garázdalkodásai.** Czakó János napszámos veszedelmes alkoholista. Nap-nap után részegen támoalyog haza s ilyenkor mindenkit leütéssel fenyeget, aki közelében van. Sőt teljesen idegen embereket is megtámad, ha idején el nem menekülnek előle. Kést, baltát ragad s ugy a családját, mint a vele egy házban lakó embereket megöléssel fenyegeti. Legutóbb Polgár Pál cipész mestert fenyegette ásóval, aki erről jelentést tett a rendőrségnek, mely a veszedelmes embert őrizetbe vette.

— **Agyonszurt tisztiszolga.** Ungvárról jelentik: Ungvárt, a Széchenyi-tér 7. számú ház udvarán Mizsik János tisztiszolga és Zselenik Fedor közlegény együtt udvaroltak Fedor Mari cselédleánynak, ki Weinberger Hermann ungvári korcsmárosnál áll szolgálatban. Tegnap este 9 órakor is együtt voltak a leány társaságában, mikor a féltékeny Zselenik rövid szóváltás után kikapta oldalgyevert s Mizsiket két szurással halálosan megsebesítette. A tisztiszolga félórai haldoklás után kiszenvedett. A nagysokára megérkezett orvos már csak beállott halált konstátálhatta, jóllehet, ha idején érkezik orvosi segítség, meg lehetett volna menteni. A gyilkos a tett elkövetése után a laktanyába ment, ahol letartóztatták.

Mandel Lipót

cipőáruházát

Piac-utca 28.

Városi bérház sarokhelyiségébe helyezte át.

Telefon 352.

Telefon 352.

Ajánlott levelek feladása levélgyjűtő szekrények után. Az ajánlott leveleket folyó évi május hó 1. óta a levélgyjűtő szekrénybe való bedobás után és fel lehet adni és azokról a postahivatal a feladó kívánságára utólagosan feladási igazolványt szolgáltat ki. Az ilyen módon feladandó ajánlott levelekhez piros szegélyű 16 és 35 fillér benyomott frankójeggyel ellátott külön borítékok adattak ki. Ezeket a közönség bármely postahivatalnál, vagy értékciikk árusítónál 17, illetve 36 fillérért szerezheti be. Ha a feladott levél bérmentesítésére nagyobb összeg szükséges, a díj-különbözetet rendszeres frankójegyekben kell a levélre ragasztani.

A levélszekrényben talált, csakis kőlen bérmentett ilyen levelek kezeltek ajánlottként. Más borítékokban leveleket és levelezőlapokat szintén lehet ajánlottként kezelendőnek a levélgyjűtő szekrénybe helyezni, de ezekre szembetűnően „ajánlott” feljegyzést kell írni. Az e fajta levelek borítékán a feladó nevét és lakcímét pontosan föl kell jegyezni azon célból, hogy ezen adatok alapján a feladó kilitét meg lehessen adni. Aki a levélgyjűtő szekrénybe elhelyezett ajánlott küldeményéről utólag feladó vevényt kíván, személyazonosságának igazolása mellett azon helybeli postahivatalhoz kell fordulnia, amely postahivatal az illető levélgyjűtő szekrényből a leveleket kiírja.

A gépszervezetű levélgyjűtő szekrényeken ezen postahivatal neve jelezve leendő, a levélgyjűtő szekrények ily forma felszerelése iránt is történt már intézkedés. Addig is a n. é. közönség szives tudomására adatik, hogy a Piac-utca 36. sz. alatti 1. sz. hivatalban és eme hivatal kapujában elhelyezett levélgyjűtő szekrényekből ez a hivatal, a homokkerti levélgyjűtő szekrényből a homokkerti 8. sz. hivatal, az összes többi levélgyjűtő szekrényekből a pálvaudvaron levő 2. számú hivatal szedi ki a leveleket és szolgáltatja ki az esetleg kívánt feladási igazolványt.

* „A gyilkos” című moziszekecs bohózatra jegyeket már lehet előjegyezni az Apolló pénztáránál reggel 10—12-ig és délután 3—6-ig.

— **A nőipariskola évváró kiállítása.** A nőipariskola évváró munkakiállítása vasárnap délelőtt nyílt meg. Az iskola kiváló színvonaláról tesznek a bemutatott munkák bizonyosságot. Már a Pálffy József és Csikos Antika tanárok vezetése alatt álló rajz-csoportnál is látható az iskola helyes új módszerének eredménye. Amíg régebben mind csak megadott minták másolásával tanítottak az iskolák, most már a rajzolás és festés elemeinek megismerése után a növendékek saját maguk terveznek, ezáltal egyéni invenciójuk, izlésük és rajzkészségük sokkal jobban fejlődik. Többnyire az iskolában készült tervek után dolgozva készültek a kézimunka-osztály pompás himzései és csipkái is, ez osztályt kiváló sikere Kubek Erzsébet igazgató érdeme. Igen tökéletes és gyakorlatilag jelentős a fehérvarró-osztály csoportja, melyet Zalai Erzsébet tanárnő vezet. Végül a ruhavarró-osztályban, melynek vezetését évközben Fekete Zoltánné vette át, találunk jól sikerült ruhákat, melyek a kezdő növendékek rövid oktatási idejéhez viszonyítva igen nagy haladást tanúsítanak. A munkakiállítás négy napig marad nyitva.

— **Rendőri hírek.** Kabai József fürdőtulajdonos panaszt tett egyik vendége ellen, aki fürdés után a lepedőket és törölközőt is magával vitte. — Magyar Józsefnétől több ruhadarabot elloptak, ezeket özvegy V. L. nénál találták meg. — Antal Jenő pincéjéből borokat loptak. — Klein Izsó cipőkereskedő egy kereskedősegéd ellen tett panaszt, aki tőle hamis jótállási nyilatkozattal egy pár cipőt esalt ki. A rendőrség az esetek körül nyomozást indított.

— **Ócska tankönyveket** magas áron vásárol Hegedűs és Sándor, Kossuth-u. 11. sz.
— **Elegáns szalma- és Panama kalapok** Frank testvérekénél, a megyeháza mellett.

— **Burkoló-anyag kiállítás.** Érdekes, tanulmányos kiállítást rendezett a „Debreczeni Göztéglagyár Részvénytársaság” a Takarékos és Hitelintézet háza Piac-utcai részének egyik helyiségében, a volt Füstös-féle üzlet kirakatában. Itt ugyanis a gyár kiállította összes termékeit, amely különösen azért érdemes a megtekintésre, mert a gyár többek közt bemutatja az általa gyártott barna keramit burkoló lapokat és az utca burkolására alkalmas keramit téglákat. Különös aktualitással bír most ez Debreczenben, amikor a burkolási program megvalósításáról van szó, ezért a tanácsnak is minden ilyen anyagot figyelembe kell vennie. A keramit összehasonlíthatatlanul szebb, mint bármely más kőburkolat és emellett fiúntartása az aszfaltburkolat fiúntartásánál is sokkal olcsóbb. A nagyobb városokban használják is erősen már a keramit burkolatot a forgalmasabb utakon, mert a tapasztalat rávezette a műszaki embereket a keramit kitűnő tulajdonságaira és a csekély fentartási díj tekintetében előtte áll az aszfaltnak és minden más burkolati anyagnak.

— **Tennis ingek** Frank testvérekénél, a megyeháza mellett.

— **Gumi köpenyek** minden divat színen. Puffin, selvem és luszter köpenyek óriási választékban Halmágyi divatházában.

Színház

* „Weisz Pista” komikus mokán, jóízű viccein ma utóljára nevetget az Apollóban! Holnap már „A gyilkos” kétségbeesett helyzetén fogja agyon kacagni magát, ha eljön és megnézi az előadást. Teljesen új kísérő számok! Még öt napig közkívánatra a remek, tiszta helyifelvétel: „A debreceni jogász-majális”.

* **Horvát Kálmán** a debreceni színház volt férfi primadonája játsza a főszerepet „A gyilkos” című énekes moziszekecsben az Apolló színpadán.

* **Az Apolló színház** kéri a közönséget, hogy előjegyzett jegyeiket az nap délig a pénztáránál kiváltani kegyeskedjenek.

Vese- és hólyagbajoknál

szeszes italok és túlságosan fűszerezett ételek élvezete hátrányos. A betegnek szigorú étrendhez kell alkalmazkodnia és sok tejet kell fogyasztania. Ilyen betegségek esetén is számtalan esetben a legjobban vált be a „Kufeka”, mert tejjel elkészítve jól emészthető kellemes táplálékul szolgál. A „Kufeka” szakácskönyvben levő receptek alapján a legkülönbözőbb ételeket pompásan lehet elkészíteni.

Közoktatás

A tanonciskolák záróvizsgálai e héten nyernek befejezést. A vizsgák során általában iparos tanoncoktatásunk nagy fejlődése volt megállapítható. Különösen a debreceni városi iparos tanonciskola ért el fényes eredményt. A kiváló tanintézet, mely már eddig az ország első tanonciskolája volt, a Csurka István igazgató szakértő és szerető gondos vezetése alatt lépésről lépésre halad a teljesen szakirányú és nappali oktatás felé. A vizsgák iránt általános volt az érdeklődés, hivatalosan képviseltette magát a vizsgákon a kamara, ezenkívül számosan jelentek meg a kamarai tagok és többi iparosok közül.

Costümök

óriási választékban, rendkívül olcsó árban szerezhetők be **HALMÁGYINÁL.**

Az új Berson

gummisarok

!! !! tartóssága, rugékonysága, eleganciája utólréhetetlen !! !!

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	813
Osztrák hitel	824
Magyaros törvényes csek	81 46
Államvadás	716
Magyar lo bank	424 50
Rövidforgalmi	716
Magyaros csek	75
Közzeti vasút	643

Irányszat:

Magánieszámítolási kamatláb:

Bécs 5 1/2%—5 13/16 %/o, Berlin 5 1/2% London 4 1/2%.

Budapesti gabonátőzsde.

Szára E. (Strasser és Könyg) Gem. bizományos irodai jelentése	
3. sz. májusra	11.38
„ júliusra	11.85
1913. okt.	9. —
Rozs októberre	9. —
„ júliusra	8.79
Zab októberre	7.94
„ júliusra	7.81
Teljesen 1914. sz. május	8.06
aug.	8.06

Csöd. A debreceni kir. törvényszék Köröskönyi Antal hajduhadházi kereskedő ellen a csődöt elrendelte. Tömeggondnokul Veszprémi Zoltán drt rendelte ki a bíróság. Bejelentési határidő július hó 20. Felszámolási határnap: szeptember 27.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Káin Áron Teke, Stein Péter Piszke, Naszádos Antal Pozsony (csöd).

Legjobb arany, ezüst és fém férfi és női

ÓRÁK

jótállással
Kurián Gyula órásnál. Debreczen, Piacz-u. 42.

TÖRVÉNYKEZÉS

A kisleány gyilkosa

Életfogytiglani fegyházra ítélték.

Fővárosi tudósítónk jelenti: A gonosztevők legelvetemültebb fajtájából való Vicze Ferenc, aki a télen özvegy Richter Rezsóné nyolc éves leánykáját, Annát meggyilkolta. A vézna, csenevész külsejű

legény napokon át foglalkozott azzal a tervvel, hogy gyilkosság árán pénzt fog szerezni.

Lakáskeresésben került Richter Rezsőné házába, aki a Czuczor-utca 10. számú házában lakik, s akinél egy ágy volt kiadó. Az asszony azonban nem fogadta be a rossz-képi legényt, aki erre odébb állott. Amikor a rablógyilkosság tervén törte a fejét, észbe jutott az özvegy asszony. Ugy gondolta, hogy akad majd ott is valamelyes zsákmány, ha egyéb nem, hát fehérenemű. Febr. 17-én reggel hét órakor beállított tehát az özvegy lakására. A kis Anna egyedül volt otthon. Éppen öltözőködött, mert nevezetes napja volt ma: hittani vizsgára készült. Vice Ferenc néhány szót váltott a leánnyal, aztán hirtelen kirántotta a kését s elvágta vele az ártatlan teremtés torkát. A szegény kis leány egyszeriben kiszenvedett, a gyilkos pedig baltával kifeszítette a szekrényt, összecsomagolta a fehéreneműt s odébb állott a zsákmánnyal. Egyenesen a zálogházba vitte s még aznap elutazott Budapestről. Néhány napi bujdosás után hurokra került. Komáromban fogták el s visszahozták Budapestre, ahol töredelmes vallomást tett.

A budapesti esküdtbíróóság ma ült fölötté törvényt. Az ítélotanácsban Mikovics bíró elnökölt. A vádhatóságot Sztrache Gusztáv dr. kir. ügyész képviselte.

Délután három órakor került a sor az ítélet kihirdetésére. Az esküdtek rablással párosult gyilkosság büntetésében mondták ki bűnösnek Vicze Ferencet, akit a törvényszék életfogytiglani fegyházra ítelt. Az ügyész megnyugodott, a védő felebbezést jelentett be.

HOTEL NEW-YORK BÉCS

Új megnyitás! WIEN, II., SPERLGASSE 5. Új megnyitás!

Pompás 5 percre a városi központtól. Az Északi vasút (Nordbahn) és az Észak-nyugati vasút (Nordwestbahn) pályaudvarainak közvetlen közelében. — Előkelő családi szálloda. — Központi fűtés, Hideg és meleg víz minden szobában. Fürdők a házban. Elegáns háló, zene-, író-, és olvasószobák. Kifűtő konyha. Szobák 3 korona 60 fillértől feljebb. Tulajdonos: GEIRINGER KÁROLY

Árverési hirdetés.

Auli ott dr. Galánffy János debreczeni kir. ki közjegyző közlésem, hogy az Alföldi Takarékpénztár raktárvállalatánál elraktározott következő ingóságok és pedig:

1. nyolc (8) bál nyomdapiro;
 2. egy (1) darab szőlőprés;
 3. két (2) darab konyha;
 4. egy (1) darab Clayton és Shuttleworth féle 9136 számú mozdony és egy (1) darab Robey & Co. féle 1784. számú cséplőszekrény;
 5. egy (1) darab asztal;
 6. három (3) hordó ásványolaj;
 7. körülbelül kétezer (2000) darab péklapát és körülbelül tizezerhatszázhuszonnyolc (10628) darab termény- és hólapát;
 8. négyezerkétszáznyolcvankettő (4282) kiló különféle furnir;
 9. három láda cipőáru;
 10. körülbelül negyszáztizenhárom (413) liter sepr-pálinka és körülbelül kétszázkilenc (209) liter szilvórium;
 11. tizenegy (11) darab ablak rámasztól és két (2) darab kétfelényi ajtó;
 12. két (2) darab szekér, négy (4) darab csákány, hét (7) darab lapát és villa, egy (1) láda szerszám, egy (1) zsak olajos bádóg, egy (1) darab vas itatóvályu, lószerszám és lánc;
 13. négy (4) láda és egy (1) csomag ruha- és szövetszaru,
- a nevezett raktárvállalatnak Debreczenben, Pesti-utcán levő telepen a folyó évi július hó 2-ik napján délelőtt 9 órakor közbenjöttöm mellett megtartandó nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett el fognak adatni

Debreczen, 1913 június 20.

Dr. Galánffy János,
kir. közjegyző.

Thurzó-Füred.

A déli Szepességnek egy remeke ősi fenyvesek közepette. Vasúti állomás Gölczibánya. 572 méter. Posta és távirda helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely.

Vízgyógyintézet, vízkurák, inhalációk, diétás kurák, nap- és szabad fürdők, vilányozás és massage. Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringés, anyagcsere és más egyéb bajok ellen.

Igen védett hely, állandóan enyhe, szép tavaszi időjárással. Kifűtő konyha és olcsó ellátás. Elő- és utóidényben 30 százalék, július elejétől 6 heti tartózkodás után 60 százalék árengedmény. Szobák egész időnyire olcsó átalányban bérelhetők. — Állandó fürdőorvos: Dr. Vladár József. Prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság.

Teichhof-penzió

Mariatrost. Grác mellett. Legnagyobb ház a környéken. A legkedveltebb nyári üdülőhely, mérsékelt árak. :: Ismertetések ingyen.

BÉKA

női és férfidivat-áruház
megnyilt Piac-utca 1. sz. alatt
(Muraközy gyógyszerár mellett). Üzleti elv. finom áru olcsón.
Selyem nap- és esőernyők míg a készlet tart drb 5 K.

**!! PADLÓ-LAKKOK !!
és Marx-féle zománc-festékek**

minden színben BLUMBERGER festékkereskedésében, Hatvan-utca 13.
Telefon 621. !! Cégre tessék vigyázni. !!

TELEFON 632. SZÁM.

Alapított 1893. évben.

TELEFON 632. SZÁM.

Üzletáthelyezés miatt rendkívüli árleszállítás

HALMÁGYI SÁMUEL

női és leányfelöltők legnagyobb áruházában Piac-utca, a főpostával szemben.

Üzletemet f. évi augusztus hóban a szemben levő SZEDLÁK-féle házba helyezem át, hol a mai kor igényeinek megfelelő modern áruházat rendezek be, miért is túlhalmozott raktárból a rossz pénzügyi viszonyokra való tekintettel az alábbi cikkeket rendkívül olcsón árusítom.

Lüster köpeny minden színben, leszállított ára	K 12.—	Costüm legujabb angol, selyem béléssel, leszállított ára	K 32.—
Angol kabát divatos színben, leszállított ára	K 10.—	Costüm finom lüsterből, divat, leszállított ára	K 29.—
Sima posztó felöltő kék és fekete, leszállított ára	K 14.—	Costüm vászonból jól mosható, leszállított ára	K 25.—
Leánykabátok színes és sötétkék, leszállított ára	K 12.—	Leány és női kerti ruhák vászonból, rendkívüli olcsó ára	K 12.—

MOSÓ PONGYOLÁK remek színekben, jól mosható, leszállított ára **K 6-90.**

Selyem, grenadin, batiszt, vászon és delain bluzokból nagy csoportkiállítás, rendkívül leszállított árak már 3-50 K-tól.

Üzlethelyiség kiadó. Berendezés eladó.

10 szög 50 fillér, azontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 t.

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedve minden szög 10 fillér. Apróhirdetéseket előre fizetendők.

Apró hirdetésekre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Levelezés

Vidéki uri fiatalember, független társadalmi pozíciót tölt be, levelezne szórakozás céljából uri leánnyal. Megismerkedés megfelelő viszonyok mellett kilátásba helyeztetik. Leveleket «Pharmacie» jellegre Debreczen, poste restante.

Fistal 22 éves özvegy asszonyka uri ember ismeretségét keresi, kivel elszórakoznék. «Kék a szeme» jellegre a kiadóhivatalba írjanak.

Házak-Telkek

Böszörményi-úton 39. számú ház és szőlő (Ménló-teleppel szemben) jutányos áron eladó.

Bocskay-kertben 7 hold szőlő. elköltözés miatt, kedvező fizetési feltételek mellett, félholdas részletekben is, eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezsőnél. József kir. herceg-utca 33.

Különféle

EREDETI karlsbadi kétszersült Sprudel forrásvízzel készítve, — kapható a **Deutsch-üzletekben.**

Utazókosarak, kézbőröndök, sport- és gyermekkoscsik legolcsóbban **Schwarz M. L.-nél.** Piac-u. 52, megyeház mellett.

Valódi edes nemes szegedi paprika-különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmatáru nagykereskedésében, pénzügyi palota Telefon 79.

Vízvezeték, csatornázás, központi fűtések szakszerű kivitelben lőtállás mellett. — Tervezést és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi lókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. **Gyenes Antal.** Miklós-utca 29. sz. Telefon szám 379.

Tenniszcipőt és egyéves önkénteseknek cipőt, csizmát szabályszerűen készít **Falussy Károly,** polgári és katonai cipészmeister, Csapó-utca 41. szám alatt.

KONYHA ÉS ELŐSZOBA berendezések készen kaphatók, nagy választékban, Weisz Ferenc asztalos, József-kir.-herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90.

Izr. urinónél kitűnő házikoszt és lakás kapható. Arany János-u. 16. sz.

Makulaturapapiros olcsón kapható Piac-utca 49. sz., I. emeleten, a második udvarban.

Monarch- és Concert-lemezek, alig használt, féláron eladók. Cim a kiadóhivatalban.

Kopirkönyvek, valódi Heller patent, a legkeresettebb gyártmány 1000 lapos 4.60 kor. 500 lapos 2.60 koronáért kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

Kérdezzék a világot járó művészeket s tanúságot tehetnek róla, hogy az egész Magyarországon elterjedtek a **Matild szépsítő-szerek** Matild szappan, Matild krém (szepítő) arckenőcs, továbbá a **Kun sertespora,** nincs olyan falu Magyarországon, ahol ne használnák. Mindazok kaphatók minden gyógyszerárban és drogeriában.

Egészen új hálószoba berendezés eladó. Iskola-utca 8. sz. alatt.

Kimaradt üzleti könyvek kiadóhivatalunkban míg a készlet tart, igen olcsón kaphatók.

Lakás

Igen szép 4 szobás lakás minden hozzávalóval, két bejárattal, gáz- vagy villanyvilágítással, modern azonnal kiadó. Miklós-utca 22.

Három szobás modern uri lakás, hozzávalókkal augusztus 1-től olcsón kiadó. — Magos-utca 18.

Hatvan-utca 18. szám alatt 2-ik emeleten egy csinosan butorított ucai külön bejárattal szoba kiadó. Értekezhetni a házfelügyelőnél.

Kiadó azonnal kisebb lakások főtértől hármas házból Szentanna 6.

Állást kap

Ötös fiúk lakatos tanulóknak felvételnek fizetéssel. Weisz Ede Piac-u. 38

Villamoszerelési és elektrotechnika pályára tanulók felvételnek. Piac-u. 77. Fazekasnál.

Üzlethelyiség

Lakatos vagy asztalos műhelynek való helyiség és egy szoba kiadó Széchenyi-u. 44.

Jómeneteli kávéház teljes berendezéssel más vállalat miatt eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Derecke községben elköltözés miatt üzlethelyiség lakással, modern üzletberendezéssel azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Kiadó kávéházi helyiség !!

A **Nagyvárad** Kereskedelmi Csarnok tulajdonát képező és Nagyváradon a Nagypiac-tér és Deák Ferenc-utca sarkán fekvő palotában a társulati emeleti helyiségek alatt földszinten levő nagy sarok kávéházi helyiség a hozzátartozó kávéházi konyha és a két külön bejárattal udvari szoba, valamint a kávéházi helyiséggel kapcsolatos és mintegy 300 embert magába fogadó, nyáron nyitott, télen zárható és mozgófénykép színháznak alkalmas fedett erkélyterem hozzátartozó cementburkolatú udvarrészsel, nemkülönben egy emeleti 3 utcai szobából és mellékhelyiségekből álló lakás, négy pince- és padlásrészsel **folyó évi augusztus hó 1-5 napjától 12 azaz tizenkét egymásután következő évre** bérbeadó.

A bérelti feltételek a társulat titkári hivatalában Nagyváradon (Deák Ferenc-utca 1. sz. a.) naponta d. u. 3-4 óráig megtekinthetők.

A bérelni szándékozók szíveskedjenek írásbeli ajánlataikat, amelyhez a megajánlott évi bérösszeg 50 százaléka bánatpénzül középszémben vagy óvadékképes értékpapirokban csatolandó **folyó évi július hó első napjáig** alulírt elnöknel (Nagyvárad, Kapucinus-utca 13. sz. a.) benyújtani. A bérelni szándékozók ajánlata **folyó év július hó 15-ik napjáig** kötelező.

Nagyvárad, 1913 június hó 1-én.

Reisman Mór,
kir. tanácsos, elnök.

Föl nem vet főnyeremény

1895 évben vagy előbb, valaki „V. Lederer, Oroszvár” név alatt egy bécsi váltóüzletben több sorsjegyet letétbe helyezett és azóta nem törődött többé a dologgal. **Ezen sorsjegyek egyikét most a főnyereménnyel húzták ki.** Mint az ismeretlen tulajdonos bíróságilag kirendelt gondnoka, ezennel felszólítom az illetőt vagy jogutódait, továbbá mindazokat, akik személyére vonatkozólag felvilágosítást nyújthatnak, vagy maguk igényeket támaszthatnak, hogy nálam mielőbb jelentkezzenek.

Dr. Schoenberg Gusztáv,
udvari és bírósági ügyvéd Wlzn, I., Schottenhof.

Debreczeni Gőztéglyagyár

részvénytársaság.

Iroda: Csapó-u. 4. szám.

Ajánljuk elsőrendű téglyagyártmányainkat: **kézi és gépialazati téglát, treges és tömör falburkoló téglát,** nagy hordképességű pillértéglát, **barna keramit burkolólapokat,** kiváló minőségű egyenletes színű **géposerepet,** zománcozott falburkoló-lapokat, **színes majolikadiszkeket** rajz és megrendelés szerint. Kívánatra bármilyen formájú alaktéglákat gyártunk. **Árajánlattal és árjegyzékkel** készséggel szolgálunk.

Ezen cikkek a Takaré- és Hitelintézet piac-utcai részén, a volt Füstös-féle helyiség kirakatában láthatók.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debreczen, Kistemplombazár.

: Hajduvármegye szállítól. :

Ujdonságok:

Mosó Egonpe kelme — Grenadin — Batist — Zephyr — Kreton

! Óriási választékban !

Állandó butorkiállítás. Teljes lakás-, kávéház- és szállodaberendezés.

Szigoruan szabott árak.

Debreczeni Butorkészítő
Asztalosok
Árucarnok Szövetkezete

Debreczen,
Hunyadi-u. 17/19.

Előnyös fizetési feltételek. Szavatosság az áruk kiváló jó minőségéért.

Szigoruan szabott árak.